

EGIL OLLI puhe 3.4.2012 Sajos inarinsaame

Tiervuođah Sämitige vaaljäpaje 2012–2015 lekkämän já Säämi kulttuurkuávdáš Sajos vihkámávutuálloid cuánuimáánu 3. p. 2012 Anarist

Sämitiggepresident já Säämi parlamentaarlás räädi president Egil Olli

Suomâ täsiväälti president, Sämitige saavâjođetteijee, Sämitige airâseh, eres kyesih !

Mun halijdâm kijtteđ ko lepped povdim muu servâđ Sämitige vaaljäpaje 2012–2015 lekkämän já säämi kulttuurkuávdáá vihkámávutuálloid. Munjin lii kunnen Taažâpele Sämitige já Säämi parlamentaarlás räädi ovdâsteijen peessâđ leđe kyessin tääbbin taan ilopeeivi.

Motomijd iivijd täst ovdil läi historjállâš tábháhtus Suomâ sämmiláid ko vuossâmuš sämitigge lehâstui.

Sämitigge lii-uv ive 1996 aalgâst jieijâs lavván vuáđudum sämmilij aalmugvaljim orgaan. Tađe ovdil, iivijn 1973 – 1995, tooimâi Säämi Parliament. Sämitigge lii sämmilij alemus politiiklás orgaan já oovdânpuahtá sämmilij virgâlii uáinu sii kyeskee aašijn. Aalmugvaljim orgaan pehti láčcoo máhđulâšvuotâ pyerebeht kulâttâllâđ virgeomâhijguin, já meid máhđulâšvuotâ nanosubboohit vaikuttid sämmilij aššijd já vuogâadvuodáid. Taažâ pele Sämitige peeleteest tuáivum luho uđđâ já uđđâsist väljejum airâsáid toid tehálaš toimáid moiguin tij kolgâvetted porgâđ puáttee áigáduvâst. Tääl algâttuvvoo pargo mast láá sehe máhđulâšvuodah já hástuseh.

Mist sämmilijn láá ennuv ohtsiih hástuseh, já tondiet tarbâšuvvoo-uv oovtâstpargo še raajij rasta.

Sämmilijن lii lamaš jo kuhheeb ääigi oovtâstpargo sierânâs raajij rasta asáttâsai já organisaatioi pehti.

Puárásumos tain lii Sämírääđi mii asâttui jo ive 1956. Uđđâsumos oovtâstpargoasâttâs lii oppeet Säämi parlamentaarlás räädi, mii asâttui ive 2000, já mii lii sämitigij parlamentaarlás oovtâstpargo-orgaan mast láá še Ruošapele sämmiliih pissoo uáslisten. Säämi parlamentaarlás räädi pargoid kuleh ääsih moh kyesikh sämmilijd staatâi raajij rasta. Ko tääl Sämitigge lävkkee uđđâ áigâdâhâń, te must láá vuárdámušah já tuoivâ et tij ain lepped kiärguseh huolâttiđ já västidiđ mii oovtâstpargoost Säämi parlamentaarlás rääđist.

Mun ilodâm čuuvtij uásálistiđ tii uđđâ säämi kulttuurkuávdáá vihkámávutuálloid. Ij lah väädis leđe oovtuáivilist toiguin kiäh eteh et taat lii hirmâstuttee mučis táalu. Arkkitehteh já iäráseh kiäh láá lamaš fáárust táalu hammiimist, láá tuođâi porgâm šiev pargo. Sämmiliih Suomâst láá tääl uážžum eromâš mučis táalu. Tääl lii tij tyehin tevdiđ taan táalun siskáldâs.

Täi sanijguim tuáivum Sämitige airâsáid luho puáttee áigáduv pargoiguin já tuáivum tijjâń puohháid luho tain uđđâ kulttuurkuávdáin.

Takkâ !